

**Conciones siue Conceptvs Theologici Ac Prædicabiles R.
D. Petro Bessæi SS Theol. Doct. Reg. Galliar. Oratoris**

De quatuor Hominum nouissimis - Qvi Qvidem Sacri Adventvs Qvatvor
Hebdomadis accomodati: Sed & Concionvm Fvnebrivm materiam abundè
suppeditant

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, 1629

Feria Qvinta. De Corporvm Beatorvm gloria.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56277](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56277)

FERIA QVINTA.

DE CORPORVM BEATORVM
gloria.

Partitio.

1. De corporum glorificatione.
2. De resurgentium corporum perfectione.
3. De quatuor dotibus corporum glorificationum.

Memorare nouissima tua, & cogita,
quanta corporum beatorum futura sit
gloria, & in æternum non peccabis,
Eccles. 7.

FIGVRA.

Exod. 15.

Cum magnus ille Hebræorum ductor,
Ægyptiorum terror, Iudæorum legisla-
tor, prodigiorumq; patrator Moyses in mon-
tis Sinai summitate versaretur, cumq; Deo
secretius ageret, tanto interior anima eius
perfulsa est gaudio, & corpus gloria, vt facie
instar solis splendente, oculisq; flammaram
more scintillantibus populus in eum oculos
intendere nõ potuerit. Quid dubitamus hoc
corporum cœlesti gloria donatorum figurã
dicere: quam primum enim vt electi montes
æternos conscenderint, familiaritate diuina
perfruentes, inædibilem in anima volupta-
tem, & incomparabilem in corpore gloriam
splendoremq; experiuntur, qui nullis expri-
mi verbis possit, facies enim eorum instar so-
lis resplendet, oculi instar astrorum scin-
tillabunt, totum denique corpus lumine &
gloria illustrabitur. O diuina metamorpho-
sis, & egregia commutatio! ð conuersio tota
cœlestis: hanc vero pluribus hodie vobis de-
monstrare decreui, sed ante omnia spiritus
paracliti opem, & Deiparæ Virginis interce-
dentis auxilium imploremus. Atq; ideo cum
Angelo eandem compellemus.

Ave MARIA.

I. Quemadmodum fide edocti sumus, per-

petuam animabus post hanc vitam beatitu-
dinem superesse, ita quoq; firmiter credimus
post vniuersale iudicium ingentem corpori-
bus Sanctorum gloriam esse destinatam. Est
enim hoc longe æquissimum, ipsaq; hoc di-
uina iustitia videtur exigere, vt quoniam
misera illa corpora ita exhausta sunt inedia,
ieiuniis, macerationibusq; totq; labores &
molestias perpessa sunt, aliquam etiam mer-
cedem, remunerationemq; recipiant, ipsam
scilicet gloriam cœlestem. Hac spe innixus
Iob in ærumnis exultabat, inque sineto resi-
dens, hoc proposito præmio, se consolabatur.

Scio quod Redemptor meus viuit, & in nouissi-
mo die de terra surrecturus sum, & rursum cir-
cumdabor pelle mea, & in carne mea, videbo Deum
saluatorem meum, quem vsurus sum ego ipse, &
oculi mei conspiciuntur. Reposita est spes mea in
sinu meo. Perinde ac si dixisset, Eia age, corp⁹,
sustine, patere, tempestates, procellas & for-
tunæ aduersantis rabiem vide: neq; enim hoc
futurum est perpetuum, non semper aduer-
sabitur tibi fors, habebit finem ærumna, non
semper in sterquilinio hoc sedebis, non sem-
per in sordib. volutaberis, veniet enim dies,
qua gloria circumdaberis. Cõsolamini, con-
solamini oculi mei, qui modo lachrymas ve-
lut fontes emittitis, veniet siquidem tempus, beatis aper-
quo Deum tuum, & mundi saluatorem vide-
bitis. Atq; hæc omnia de visione humanita-
tis & gloriosi corporis Iesu Christi, qui in æ-
terna beatitudine oculorum corporalium
obicctum erit, non vero de diuinitate, quæ
omnes sensus longe transcendit, omnesq; fa-
cultates materiales excedit, intelligenda sunt.

Hunc quoque in modum consolabatur se
Propheta regius dum ait, *Concidisti sa cum* Psal. 29.
meum, & circumdediti me lætitia: tempus præ-
teritum pro futuro vsurpando dicere vult:
Permites quidem aliquando Domine, vt vi-
lis hic & discissus corporis saccus à mortè di-
laceretur, inque cineres redigatur, sed mox
post diem resurrectionis eandem reparabis
restaurabisq; lætitia me incredibili perfun-
dens. Bene autem dixit, *Circumdediti me læ-
titia*: eo quod corpora Beatorum in cœlo,
obicctis variis, quæ lætitiã & voluptatem
incomparabilem afferent, circumdanda
sint. Quibus? An non enim circumdandi &
cit-

Iob. 9.

Christi hu-
manitas à
beatis aper-
te in cœlo
videbitur.

circūvallari læticia est, videre superius regem plenum gloriæ, subrus cœlum sideribus variëgarum, tot ad latus Angelos & sãctos gloria perfruentes, ante quoque æternitatem numquam finiendam, & post iœlicitatem nulli alteri comparandam.

Mardocheus, qui sacco prius & cilicio cinctus per urbem incedebat, super terram cubabat, ieiunio carnem emacerabat, hoste suo iuratus in medio sublato, purpuram & coccum induit, auro fulgebatur, & coronam auream capite gestans, intrepide ad Regem accedebat. Designabat hæc historia hoc ipsum corpus, quod modo carnis huius sacco indutum, in summa abiectioe ambulabat, & super nudã vitã huius extenditur, aliquãdo coram diuina maiestate appariturũ, regio schemate vestiturũ, gloriæ vestimento circumdatum, coronamque immortalitatis capite gestans. Hanc figuram confirmã Apollolus, meoq; conceptũ quam proximẽ accedens in prima ad Corinthios ait: *Mortui resurgent incorrupti, & nos immutabimur, oportet enim corruptibile hoc induere incorruptionem, id est, Nos, qui vilibus hic & rusticorum vestimentis induti sumus, aliam tandem aliquando vestem, imo regiam assumemus, cum qua coram summo Numine compareamus.*

Pastor ouium Dauid, interea dum cum spurio Philisthæo decertaret, non nisi pastoritia lacerã indutus erat, sed hoste & bello confecto mox vestem mutauit & sortẽ, nam è pallore princeps factus, tunicã pastoritiã loco regium paludamentum assumpsit. Insignis profecto allegoria, quã docet, quam diu corpus nostrum in vita hac agit, quã non nisi continuus quidam conflictus & certamen est, in qua ei cum hoste illo teterrimo, mundo, inquam, decertandum est, non nisi vili mortalitatis passionumque tunica id ipsum indutum esse: at bello peracto, & passionibus edomitis sortem & habitum mutaturum, nam ex mortali immortale, è plebeio nobile reddetur, & loco ignobiliorum crassitudinis grauitatisque colorum, æreã vestimenta gloriæ & honoris assumet. Accedit huic meq; sententiã ad Philippenses scribens Apollolus: *Nostra autem conuersatio in cœlis est, unde etiam saluatorem expectamus Dominum nostrũ*

Iesum Christum, qui reformabit corpus humilitatis nostræ, configuratum corpori claritatis suæ secundum operationem, qua possit etiam sibi subiacere omnia.

Quam diu Arca testamenti in deserto & Exod. 38. solitudine Sinai errabat, pellibus animalium conuicta erat: at mox vti in templum à Salomone exstructum illata fuit, veteribus depositis exuuiis, tota auro intrus & foris resplenduit, & inter Cherubim ex ære conflatos collocata. Iterum hic docemur, animam quã vere arca Testamenti est, quam diu in vitã huius deserto comoratur, pellibus carnis & vilibus corporis exuuiis esse circumdatam; sed vbi in splendidißimum cœlorum templum introierit, pelles & saccos in aurum & fulgorem conuertendos, eamq; in medio verorum Cherubim & Angelorum collocatam, circumquaque rutilaturam.

Filius ille prodigus, si eius sortis meminisset, è longinqua regione rediret, lacer & nudus, sordibus & illutiẽ obsitus, mox vt patrias ædes intrauit, noua vestimenta accepit, & vario obsequiorum caritatisque paternæ genere exceptus fuit. Hinc discite, Auditores, hominem, qui vere filius prodigus est, qui omnem olim substantiam in terrestri Paradiso decoxit, tandem aliquando è mundi regione redeuntem, corporeaq; veste nitiũ quantum lacera, in mortali sc. vita degendo, indutum, & domum paternam, cœlum, inquam, ingredientem, nouas exuuias habiturum, vestimenta gloriæ assumpturum, auro & gemmis rutilantia vestimenta quã nunquam consumerentur, sed pristinum perpetuo splendorem conseruabunt. Hinc in Apocalypsi vidisse se ait Joannes plurimos, *Amicos stolis a bis.* Ecce & figuram.

Joseph Patriarcha, cum fratres in Ægyptũ frumentandi causa missos videret, duas singulis vestes impartit. Signabat hoc, Deum omnium Patriarcharũ caput, animabus Beatorum cœlum ingredientibus, duo vestis genera elargiturum, vnũ quo beatitudo animæ, alterum quo corporis designatur, ac tanti illa splendoris & dignitatis, vt si eorum interdum meminisset, nunquam Deum offenderemus. Ita quippe censuit Salomon: *Memorare nouissima tua, & in æternum non te cabis.*

Eph. 2.

1. Cor. 15.

4. Reg. 17.

Philip. 3.

2. Par. 17.

Luc. 15.

Apo. 7.

Gen. 45.

Eccles. 7.

Hanc vobis hodie gloriam ad viuum depingere conabor, & bifariam diuisam: primo dicam, quomodo corpora hæc aliquando sepulchris egredientur rediunt; deinde quibus donibus insignita, & perfectionibus cummulata cælum ingressura sint. Non mediocre autem vos hinc vtilitatem tracturos confido, si attente me, vt soleris, audieritis.

II. Ipsa nos fides sacrarumq. litterarum auctoritas docet, magno illo resurrectionis vniuersalis die, corpora nostra, quæ tanto iam tempore in terræ ergastulis carceribusque horrendis captiua detenta sunt, post longum soporem, Angelorum manibus recomposita, in libertatem asserenda, solitoque venustiora, Beatorum saltem, & in vniuersis membris splendidiora, resuscitanda. Aperte mihi hoc præsignatum videtur in captiuitate Joseph Patriarchæ, hic enim, cum biennio obscuro in carcere delituisse, tandem summa cum gloria emissus annulo & torque aureo donatus, & purpura indutus est. Ad eundem modum mortui postquam duobus, quatuor, aut sex annorum mensibus in obscuro tetra carceribus delituerint, carcere laxato tandem emissi, æternitatis annulo, immortalitatis torque, & vestibus gloriæ & beatitudinis donabuntur, & regiam quandam dignitatem præ se ferent.

Dixi, eos in corpore perfectissimo, & omnibus numeris membrisque absoluto resurrecturos, quin etiam addo, vngues, capillos, barbæ pilos ad perfectionem non defuturos. Ita namque id olim Christus referente S. Luca: *Capillus de capite vestro non peribit.* Eiusdem opinionis fuit & magnus Thomas, quæ & hoc præfato Euangelij testimonio confirmat, licet & hanc rationem adiungat. Barba enim, inquit, & capilli cum ad perfectam corporis pulchritudinem non parum momenti adferant: ipsum vero cum quanta fieri potest pulchritudine resurrecturum sit, necessario credendum est, corpus cum capillorum & barbæ ornatu resuscitandum.

Capilli & barbæ sunt ornamento & decori esse, caluitiem vero & ad corporis mentum inueste dedecori & probro, confirmari fati potest vlti illo puerorum Bethel

exemplo, qui caluitiem magno suo malo Elisæo Prophætæ sanctissimo exprobatur. Vt autem melius quid velim intelligaris, notandum est, duo esse membrorum corporis animati genera, quædam namque membra ad maximas & præcipuas animæ functiones destinata sunt, qualia sunt cor, hepar, pulmones, cerebrum, caput, stomachus, & alia: quædam vero ad priorum conseruationem, corporis ornatum, pulchritudinem decorumque, vt ad conseruationem fructuum folia in arboribus, à natura constituta sunt. Atque ita vngues & capilli corpus exornant, eiusque pulchritudinem & decorem adaugent membrorum. Cum igitur corpora in summa & absolutissima perfectione resuscitanda sint, æquum est & consentaneum, vt hoc etiam ornamentum, quod hinc prouenit, nequaquam desit.

Idipsum & de humoribus, torrentibus illis naturalibus; quibus nocte dieque corporis nostri ager irrigatur, ac præsertim de sanguine, qui per venas perpetuo dimanat, dictum esto, quod hoc modo confitimo. Quidquid ad naturalem corporis humani constitutionem eiusque fabricam compactionemque spectat, cum ipso necessario debet resurgere: atqui tales sunt humores, & præsertim sanguis, iuxta Augustinum, dicentem: *Corpus constat ex membris officialibus, officia alia ex consimilibus, consimilia ex humoribus.* Credendum est igitur, eadem cum corpore resurrectura, sanguinem scilicet venas subiturum, & reliquos humeros propriam quam olim occupauerunt sedem petituros. Ecce & aliaratio, & verisimilior.

Resurrectio nostra similis sit oportet resurrectioni Jesu Christi, & quale corpus illius fuit, ita erit & nostrum: atqui ipse cum vniuerso suo sanguine, si non animali, id est, refurresco, qui intra venas continetur, & qui vitam conseruat, saltem vitali, id est, eo, qui artérias complet, immo totus sanguineus, resurrexit, inutiles alioquin esset vini in sanguinem illius pretiosum in Sacramento Eucharistiæ Transsubstantiatio: deinde, teste Damasceno, quod semel assumpsit, numquam dimittit, efficitur igitur necessario, eodem nos modo resurrecturos.

Vnica

Gen. 41.

Luc. 21.

3. par. 9. 80.
art. 2.

Corpora resurgent vna cum sanguine humore & succo.

Nostra resurrectio similis erit resurrectioni Jesu Christi.

1. Cor. 4.

Vnica solum hic sese offert difficultas, quæ è verbis Apostoliceitur, ait enim alibi: *Carnes & sanguis regnum Dei non possidebunt.* At dicere oportet, nõ hic eum de carnis aut sanguinis substantia, sed de carnis & sanguinis operibus, id est, peccatis, agere, vitur autem eadem significatione in Epistola ad Galatas: *Manifesta sunt opera carnis;* denotat enim hic officia functionesque vitæ brutalis, quales sunt comestio, potio, generatio, dormitio, aliaq;. Ita quoq; id declarauit Seruator, cum apud Matheum locutus est: *In celo neq; nubent, neq; nubentur.* Aut, si Augustini expositionem sequi malimus, per carnem & sanguinem intelligenda hic erit corruptio, quomodo in hoc, modo in illa dominatur, inq; mortale hoc corpus vitæ exeret, quæ post generalem mortuorum resurrectionem nullum habebit locum.

Verum contra Adæ resurrectione sit in Eua, an in Adâ.

Iterum noua hic difficultas exoritur: Verum scilicet costa Adæ, quam Deus clanculo ei dormienti abstulit, & ex qua Euam sibi in Eua, compegit, in hac an in illo resurrectione sit. Qui hoc curiosius inquirunt, hoc argumentum proponunt. Costa illa Adæ vere & realiter connaturalis fuit, vt nobis nostræ, non tamen in eo resurgeret, alioquin Eua, quæ de eadem formata est, resurgeret, quod dici nequit. Sed verissima sententia est, costam hanc non fuisse in Adamo de perfectione indiuidui, sed tantum velut partem à magno naturæ Magistro ad augmentum speciei constitutam: ideoque in Eua, non vero in Adamo resurrectionem, veluti semen humanum in eo, qui genitus est, non autem in generatione. Verissimum est igitur, quod initio proposueramus, quidquid ad corporis perfectionem & pulchritudinem spectat, cum eodem resurrectionem, ipsum quin etiam sanguinem & humeros domesticos & arteriis contentos.

Non erunt in celo post resurrectionem claudi aut cæci.

2. Reg. 15.

Hinc rursam eruiimus, nullos in celo fore debiles, claudos, loripedes, membris mancos aut cæcos. Quod in libris Regum figurate expressum legimus, vetuit enim Dauid, ne quis claudus aut cæcos templum ingrederetur. An non solo templo præceptum hoc coarctabatur, sed ad cælestia vsq; limina pertingebat, scilicet nullus corporis defectus

aut deformitates celo recipiendas. Alia id ipsum figura & Deus in Leuitico resignauit. *Leuit. 21. Noluit enim quemquam, in quo nauus aliquid reperiretur, panes, in sacrario offerre, aut ad ministerium diuinum accedere, cæcos quoque, claudos, torto nalo, fracto pede, aut gibbosos intra velum vetuit introire: & hanc præceptionem dedit, ne sanctuarium contaminaretur.* At vt alterius sese hoc præceptum extendebat, denotabatque figurate, nullum distortum, gibbosum, mutuum, deformem, luscum, cæcum in sacratissimum eozh templum, in quo Jhs vs loco crucifixi & Beatissima Maria, loco pulcherrimæ imaginis, positi sunt, admitrendum, & post resurrectionem generalem, summam omnium omnino corporum perfectionem futuram, nihil vt isdem ad splendorem decorumque addi possit.

Tunc videlicet non amplius claudicabit Jacob, tunc Isaac lippire desinet, tunc Tobias lynceos habebit oculos. Longe etiam alia his adnectit Isaias, dicit enim eos, qui hic in terra claudi erant, in celo cum ceruis & nimbus eursu certaturos, *sal et sicut ceruus claudus.* Tunc quoque miracula illa tantopere celebrata contingent, tum verbis Euangelicis dicere poterimus: *Cæci vident, claudi ambulat;* tunc quoq; figura illa, quam in Exodo legimus, complebitur.

Israëlitis enim Agypto cum vxoribus & libris egredientibus, nullus inter eos claudus, cæcus, debilis, nec æger quidem reperitus est, quamuis sexcenta hominum milia ad bellandum apta per materubrum egredierentur, quod obseruauit Psalmista, dum canit: *Non erat in tribubus eorum infirmus.* Ita inter omnem corporum, terræ visceribus & mundi regno egredientium, multitudinem, ne vnus quidem claudus aut cæcus, vel æger reperietur, quod Joannis Reuelationum libro verbis confirmo: *Hisunt, qui venerunt de tribulatione magna, & lauerunt stolas in sanguine Agni, ideo sunt ante thronum Dei, die ac nocte in templo eius, neque esurient, neque sitient amplius, nec cadet super illos sol, neque vilus astus, a' s'irget Deus omnem lachrymam ab oculis eorum.* O foelix prærogatiua, & beata Beatorum corporum fois: quam & Isaias magis

Na 3 exagge-

exaggerat, dum ait: *Præcipitabit mortem in sempiternum, & auferet Dominus Deus lacrymam ab omni facie.*

Omnes in eadem ætate resurgent.

Audite & aliquid. Omnes illa die in eadem ætate pari ætate resurgent, ideoq; omnium Beatorum corpora eodem annos, & eundem vultum præferent, adeo, vt nullus tunc puer, nullus decrepitus, nulli cani, nulla caluities futura sit. Tunc innoxij illi paruuli è matrum rapti vberibus, carnificis gladio iugulandi, non amplius tenella & mollia corpuscula habebunt, nec Jacob Patriarcha canos, quos ad inferos se deducere cum fletu dicebat, vertice præferet, sed omnes in viridi ac vegete iuuenta, in flore ætatis, & quasi vere vitæ resurgent. Hinc Psalmista: *Renouabitur vt aquila iuuentus tua.* Id est, Tantra tua aliquando futura est beatitudo, anima mea tanta quoque tua o corpus, vt non semper canos sis habiturum, aut præ senectute semper incuruandum, sed instar aquilæ renouandum,

Psal. 102.

Ephes. 4.

Idipsum docet ad Ephesios Apostolus, dum ait: *Donec occurramus omnes in virum perfectum in mensuram ætatis plenitudinis Christi.* Atqui certissimum est, Christum in florida ac matura iuuentute resurrexisse, quæ, iuxta Augustinum, tricesimo ætatis anno inchoatur. Sequitur itaque electos in vniuersalis iudicij die in simili ætate resurrecturos: quod & hac ratione poterit stabiliri. Necessè est corpora in maxima perfectione resurgere, at nulla ætas iuuenili perfectior aut nobilior; credendum igitur omnes in illo ætatis flore resuscitandos. Ad stipulatur huic opinioni & D. Thomas, quam & variis rationibus confirmat.

4. Sent. dist. 44. q. 1. art. 5. & 3. p. q. 21. art. 2.

Post resurrectionem nulli supererunt gigantes, aut pigmæi,

Fuere alij, qui docuerunt, omnia fidelium corpora eadem etiam qualitate, magnitudine, statura resuscitanda: at nullam hæc sententia veri speciem habet, & à paucissimis Theologis adstruitur: quam D. Thomas contrarium defendens, exhibet, quanquam credat, omnes ea quantitate & statura resurrecturos, quam iis natura, nisi noueram egisset, id est, nisi in materia debita parca, & in superflua minimeque necessaria prodiga existisset, in iuuenili ætate elargiri potuisset; Nulli igitur tunc erunt gigantes, nulli

quoque pigmæi, aut nani, sapiens namque & prouidus naturæ director & Oeconomus superflua reiecit, & defectus omnes supplebit.

Illæ sunt laureæ, triumphij, & mercedes, quæ vobis o ter ac beata ac fortunata corpora, post hanc vitam manent, si modo rationis directionem sequi, animæque salubriter monenti aucteritate cupiatis, eadem cum illa gloria donabimini, si in huius vitæ stadio vos humiliaueritis, in altero profecto exaltabimini. Estote igitur in perferendis aduersus infra, austeritates amplectimini, pœnitentiæ operi consecretimini, ieiunia colite, labores despiciate, cum certum sit & indubitatum, patientia & constantia gloriæ vobis coronam plecti. Ita sese in aduersis consolabatur Augustinus, hæc vna gloriæ spes infra, cum & generosum in aduersitatibus tolerandis reddebat, & si quando corpus interdum refragabatur, hæc statim animi meditatione communiabat: *Nonne dignum esse pati omne, quod triste est, vt tanti boni tantaque gloria participes habeamus? frangant ergo corpus ieiunia, premant carnem vestimenta, labores grauent, vigilia exsiccant, frigus incuruet, conscientia murmuret, calor urat, corpus doleat, pectus ardeat, infletur stomachus, paleat vultus, deficiat in dolore vita mea, & anni mei in gemitibus, ingreditur putredo in ossibus meis, & subter me scateat, vt requiescam in die tribulationis, & ascendam ad populum accinctum nostrum.* O meditatio vere diuina! sed iam nimis diu huic parti inhæsimus. Ad alteram veniamus, videmus, inquam, qualia Beatorum corpora in cælo futura sint, qualesq; dotes æterna beatitudo allatura.

In Enchirid. d. 10.

S. Augustini meditatio.

III.

Quatuor potissimum sanctis hosce corporibus, dotes Theologi assignant, quas vulgo qualitates supernaturales appellant. Harum prima est impassibilitas, quæ nihil est aliud, quam ab omni passione exemptio, & aduersus omnes fortunæ insultus tyrannorumque impetus prærogatiua. Ita hoc ipsum testatur est ad Corinthios Paulus: *Seruiatur, id est, generatur, in corruptione, & resurget in incorruptione.* Cui & ratio ad stipulatur: quidquid enim pati, ipsum & corrumpi potest, atqui corpora cœlestium corrumpti

1. Cor. 15.

rumpi non poterunt, ergo nec pati. Deinde fortior nō patitur ab imbecilliori, atqui nulla Sanctorum corporibus fortiora, aut valentiora repetire est, ergo ne minimum quid patientur. De horum autem robore hoc Apostoli ad Corinth. habemus testimonium, *1. Cor. 15. Eib. de similit.* *feminabitur in infirmitate, resurget in virtute & potentia.* Item illud B. Anselmi, qui ait, Sanctos in cœlorobore Hercules & Sampsones superaturos, tantumque eorum robur & virtutem fore, vt horum minimus vniuersam hanc mundi machinam concutere & instar pilæ loco mouere posset.

Gloriatur olim Archimedes, se, si pedem extra mundi limites ponere posset, altero terram quasi globum propulsaturum.

Sanctorum
robur.

Inanis hæc quædam præsumptio fuit, in Sanctis tamen hoc locum habet, quibus vasta hæc orbis machina instar pilæ sit. Cum igitur tanta Sanctorum corporum vis sit & potentia, quid illis nocere queat? si nihil nocere illis potest, ergo impassibilia sunt. Quod vt euidentiùs vobis fiat & manifestius, cogitate quæso vobiscum, Hebræorum vestes licet quadraginta annis in deserto hærent, impassibiles existisse, nec vlla ex parte ne in fimbriis quidem attritas: item corpora illa cœlestia, quæ continuo motu iam à quinque annorum millibus feruntur, quamuis ignem violentissimum elementum vicinum habeant, ne minimum tamen detrimentum passa esse. Quanto igitur potiori iure de Beatorum id corporibus, quando cœlesti iam gloria perfruuntur, dicendum est?

Vnde impassibilitas
illa corporum
oriatur.

Quis obsecro, hoc in dubium reuocare audeat? si enim corpora hæc destinata sint, vt à morte maneant immunia, & in æternum viuant, aduersus omnes impetus accidentium & morborum infra cta, an non æquum est & necessarium, vt penitus impossibilia sint? Ad hæc si ipsa iustitia originalis corpora in statu innocentia, immortalia & ab omni passione libera potuit reddere, nisi peccatum obstaculo fuisset, an non gloria æterna, in statu beatitudinis tantum in Beatorum corpora iuris & potestatis habeat, vt iisdem illa priuilegiis gaudere faciat?

Varia opinio-
nes, de

Verum vadenam impassibilitas hæc ortum habet, inuestigare, hoc opus, hic la-

bor est, multi multa sentiunt, & varia hic opiniones concurrunt. Sunt namq; qui hanc elementis adscribunt, quæ longe alia se tanc circa Beatorum corpora, quam modo circa nostra ratione habebunt: aiunt enim elementa in illis cum pura & nuda substantia, & ab omni actiua & passiuâ qualitate libera, futura, atque ita nullum omnino motum & bellum in iis concitura, corporaque sine vlla turbatione, passione, corruptione, ac proinde semper in gloria permanura. Verum opinio hæc non est vsquequaque probabilis, & sinceræ Philosophiæ penitus contraria. Si enim tunc qualitates à subiectis essent separata, elementaque nuda subsisterent, viscerent proculdubio, deterioraque quam modo sunt, dicerentur. Accedit adhuc, quod quandoquidem qualitates hæc accidentia sunt elementis propria, quippe quæ ab eorum materia & forma producantur, absurdum sit dicere, effecta causis tamen non deficientibus deficere.

impassibilitatis
huius
causa.

Atque ideo alii, visa sententiæ huius absurditate, credidere, qualitates has realiter & vere duraturas: sed purificatas, & à propriis actionibus & functionibus secretas, Deo ad corporum nostrorum conseruationem id ita permittente. Verum nec hi scopu attigerunt, nam horum opinio si in validi aliquid lance ponatur argumenti, leuis & bulla inanior videri queat. Ita namque impassibilitas in Electorum corporibus non dos aliqua, aut qualitas supernaturalis, (vt interim taceam, de substantia impassibili,) sed tantum instar proteetricis, & auxiliatricis exterius aduenientis, à diuina videlicet potestate, aduersus communes imperus & corruptiones data, foret: quæ id ipsum etiam in corporibus hominum, hoc in mundo adhuc agentium, posset efficere.

Alii vero, prioribus tamen penitus contrarij, docuere, Beatorum corpora, cœlo iam contenta, nescio quid se occultum tamen, habitura quod eadem à patiendo tolerandoque præmuniat & præseruet, cumque nomen huius amuleti ignorarent, & tamen nomine aliquo donare vellent, ad quintæ essentiam id retulere, quæ scilicet in hominum corporibus dominium exerceret, microcosmum.

cosinum hunc diriperet ac moderetur, ipsa
alimena singulari quadam ratione tempe-
ret, & harmonice ad inuicem concinnaret, i-
psa que corpora, non secus ac caelestia, abo-
mni passione & corruptione vindicaret. Sed
nec verum est, verum prioribus multo etiam
absurdius: nemo enim dixerit, à virtute ali-
qua naturali, qualis est corporis alicuius ex-
lestis, hominum corpora ad huiusmodi glo-
riam, ut est ipsa, Beatorum corporum impas-
sibilitas, euehi posse. Cum & ipse Apostolus
hanc mutationem, non ad naturalem ali-
quam potentiam, sed ad Iesu Christi virtu-
tem retulerit, *Qui reformabit corpus humilitatis nostrae.*

Phil. 3.
Verior cir-
ca impas-
sibilitatem
hanc opi-
nio.

Verior, & cui magis assentior, opinio est,
omnem impassibilitatis huius causam ad-
ipsam esse debere corpora referri, illa namque &
quidquid ad illa referri potest, tum perfecte
animæ rationali obtemperabunt, & subdita
erunt, non secus atque anima Deo: adeo ut
corpora nullam mutationem insigni huic ab
anima communicatae dispositioni contra-
riam receptura sint, ac proinde semper im-
passibilia futura. Porro sententiam hanc cõ-
firmat hoc Philosophorum placitum, *Omnis
passio fit per victorias agentis super patiens, nun-
quam alioquin superare ipsum possit: & fieri
sane non potest, ut agens in patiens agat,
nisi in quantum formæ potentia minuitur,
ac viribus tandem destituta loco cedere cogi-
tur, ac nullum agens in rerum natura, etiam
vehementissimum reperitur quod in glorio-
sum corpus agere, multoque minus id ipsum
corrumpere possit, cum ab his prorsus im-
mune sit, soli animæ subditum, in gloria &
immortalitate, idque protectricis suæ auxi-
lio viuens.*

Subtilitas
secunda
dos corpo-
rum Beato-
rum.

Præter impassibilitatem hanc, & ab omni
mutatione exemptionem, habebunt Glo-
riosorum corpora subtilitatem quandam in-
credibilem, cuius ope & adminiculo quo-
cunque locorum ingredientur & egredien-
tur, quin & ianuas violenter, sine vlla tamen
vi, perfingent, muros penetrabunt, cœlos
pertransibunt, nulloque impediante instar
spirituum, radiorumque solarium vitreas
fenestras pertransibunt, per omnia sese
ingerent. Colligeret hoc est ex Pauli episto-

la ad Corinthios, *Seminatur corpus animale, 1. Cor. 15.
surgit corpus spirituale: id est, quod à spiriti-
bus & Angelis, quoad subtilitatem, nihil dif-
feret.* Bis hoc Iesus Christus seruator noster
suo in corpore designauit, primo cum vi-
propria sepulchro ingenti saxo communito
egressus esset, secundo cum ianuis clausis in-
travit in locum, ubi Apostoli propter metum
Iudæorum congregati erant. Fuere hæc duo
gloriosa huius subtilitatis miracula & acta
supernaturalia. Ecce & alia ratio, eo corpo-
ra sunt subtiliora, quo nobiliora & ex-
cellentiora: at quoniam Sanctorum corpora
nobilissima sunt, necesse quoque est eadem
esse subtilissima.

Sexcentos hæc corporum subtilitas in or-
be errores inuexit. Fuere namque hæretici,
ut testatur Augustinus, qui dicebant, corpo-
rum hanc subtilitatem non fore aliam, quam
qualem spiritus & Angeli habent, quod ni-
mirum ipsa post resurrectionem in spiritus
conuerterentur: at si hoc fieret, nulla homi-
ni, qui anima simul & corpore constat, re-
surrectio foret expectanda. Alium adhuc
quorundam errorem refert Gregorius, di-
centium subtilitatem hanc non nisi quandam
rarefactionem esse, corporaque sancta instar
aeris aut ventorum leuia futura. Sed est quo-
que erroneum, & hæreticum. Christus e-
nim post resurrectionem verum habebat
corpus non aereum aut inane, sed quod
videri & palpari ab omnibus poterat: ita
namque de seipso testatur, *Spiritus carnem &
ossa non habet, sicut me videtis habere: palpate &
videte.* Deinde corpora hæc resurgunt, ossi-
bus compacta & solida, pelleque cooperta,
musculis adhuc compaginata, & cartilagi-
nibus constantia. Testatur hoc Iob Prophe-
ta, *Et in carne mea videbo Deum Salvatorem Iob 19.
meum.* Mera igitur hæresis & peruersa do-
ctrina est, hoc credere: at satius est dicere,
subtilitatem hanc à diuina, perfecta, excel-
lentique complexione, qua tunc sancta hæc
corpora dotata erunt, quamque animæ glo-
rificatae, quæ eorum propria forma est, do-
minium causabitur, ortum habere, atque id-
eo spiritualia, id est, spiritu penitus subiecta,
appellabuntur.

Habebunt adhuc aliam qualitatem, quæ
com-

Errores
quorundam
perperam
de hac sub-
tilitate sen-
tentium.

*Lib. 11.
Mor.*

Luc. 24.

communij nomine Agilitas appellatur; per quam vnico momento cœlo in terram poterunt descendere, & ab vno mundi cardine discurrere in alterum, idque sine vilo obstaculo, aut impedimento. Elici hoc è verbis illis Pauli potest, *Seminatur in infirmitate, resurgit in virtute*; ad quod Glossa addit, *id est, mobile & viuum*. Quod & hac ratione demonstro: tarditas & mora inimica sunt spiritui, atque gloriosa corpora non nisi meri spiritus erunt: igitur agilia & leuia. Cuius hanc esse causam existimo: Gloriosa hæc corpora animæ penitus subiecta erunt, non solum quod nihil in illis futurum sit quod spiritui resistat, eique aduersetur (hoc namq; & Adæ corpori non defuit) verum etiam quod ex animæ perfectio quædam in corpora deriuanda sit, per quam ad huiusmodi subiectionem recipiendam apta reddentur, atque hæc perfectio corporis gloriosi dos nominatur. Atque certum est, animam corpori vnitam esse, non modo in quantum ipsa qualitas formæ est, verum etiam quod moueat, necesse igitur est, vt corpus gloriosæ animæ omnibus hisce modis subiciatur. Quemadmodum igitur per subtilitatem ipsi animæ velut propriæ formæ subicitur, ita per agilitatem velut motrici & directrici subditum erit, sed ita vt animæ voluntati quam promissime, diligentissime, & celerissime obediat.

Pluribus celeritas hæc è sacra Scriptura locis adstrui potest, quæ animarum motum rebus leuissimis & moueri facillimis comparat. Sapiens eam scintillis comparat, sicut scintilla in arundine discurrent. Ezechiel fulguri; idque in ænigmate rotæ, quæ à spiritu impellebatur, *Ibant & reuertebantur instar fulguris*. Isaias auibus per acra volantibus, *Assument pennas sicut aquila, current & non laborabunt, volabunt & non deficient*. O delicias incredibiles ignem celeritate, aues velocitate, fulminis alas leuitate anteuertere, annon incredibile gaudium adfert? At ne hoc vobis incredibile videatur, similitudine quadam notius faciam. Si enim cursores illi cœlestes, quos Aristoteles Intelligentias, nos sanctiori nomine Angelos nominamus, ad planeta-

Tom. 4. Bess. Aduent.

rum orbiumque cœlestium motum, directionemque; destinati quatuor horarum spatio totum orbem obambulent, adeo vt singulis horis viginti sex passuum millia conficiant; an non credemus, gloriosas illas animas, naturales illas & internas corporum suorum motrices, celeritatem adhuc ipsis motum impressuras; ab vno scilicet polo in alterum eadem transferendo, vnicoque momento ab vno mundi cardine in altum deueniendo. Sane si Angeli naturales illi corporum cœlestium & spissorum motores, tanta eadem celeritate impellant; crediderim animam gloria cœlesti iam donatam, supernaturali virtutum adminiculo, maiori gloriosa hæc corpora agilitate impulsuram. Quanta Deus bone eorum velocitas erit?

Angelus, qui Abacuc Prophetam in Babilonem è Iudæa, quæ quingentis passuum millibus à se inuicem distabant, cæsarie apprehensum; vnico momento, tranfluxit, huiusce mæ sententiæ testis & suffragator erit. Si enim hæc ille in alterius corpore, quid non animam in proprio facturam credendum est? si in corpore adhuc mortali, spisso, crasso, patibili, hoc ille potuit; quid obsecro, hæc Angelis par in gloria, in proprio, & quidem glorioso, beato, spirituali, diuino, quoque agile erit, vt quæ maxime, faciet?

Longius adhuc processit Augustinus ait, Corporum namque tantam corporum horum agilitatem fore, vt ipsum animæ velle & cogitationem quodammodo præuersura sit. *Vbi & ceteri spiritus ibi erit & corpus*. At tam celeres spiritus & animæ motus sunt, vt vnico instanti, & desiderio cœlum, & metu inferos, & cogitatione adeat antipodes, spe quoque & ambitione ad columnas Herculeas vsque pertingat, & vbicumque locorum imaginando peregrinetur. Cum igitur corpus eadem qua spiritus celeritate mouendum sit vt quidem Augustinus sensit; credere profecto oportet, magnam eius celeritatem & agilitatem fore.

Sed cui bono hæc hyperbolice locutiones? Anne corpora vnico instanti mouebuntur? anne Philosopherum placita euertere

Dan. 14.

Corporum gloriosorum tanta velocitas quanta imaginacionis.

Vtrum corpora vnico instanti fata-

1. Cor. 15.

Vnde agilitas hæc ostiatur.

Sap. 3. Ezech. 1.

Isai. 40.

oo

stanti mo-
ueatur.

fatagis: inquiet aliquis. Repugnat Aristoteles, qui in quarto Physicorum in vacuo motum fieri posse negat, quia cū in vacuo nulum impedimentum sit, vacuo momento eundem fieri oporteret: quod tamen negat, rationique repugnare asserit. Respondeo.

At docent Theologi, gloriosa Beatorum corpora non nisi in tempore & successiue, sed tamen ita, vt propter nimiam agilitatem id non videatur, mouenda & in horum motu aliquam temporis dimensionem dari, sed eam exiguam & breuem admodum, adeo vt vix percipi possit, quod hac ratione confirmant. Non potest aliquid totum esse hoc in loco, & diuulsum in illo, hinc namque sequeretur eodem tempore & momento illud duobus in locis existere, quod penitus impossibile est, atqui *omne quod mouetur*, iuxta Aristotelem, *partim est in termino à quo, & partim in termino ad quem*: ergo, si motus hic vnico instanti perageretur, idem mobile eodem tempore duobus in locis existeret. Deinde quidquid vnico instanti mouetur, simul mouetur & motum est; at impossibile est, vt idem numero duo hæc inter se contraria diuersis vicibus peragat. Dicendum est igitur, quamuis corpora gloriosa celerrime sese moueant, tamen in vnico quidem instanti moueri, sed semper aliquod, quamuis breuissimum, spatium temporis intercedere.

Arist. 6.
Phys.

Claritas.

Quarta & vltima dos erit claritas æterna & splendor quidam illustris, quo corpora illa rutilabunt, adeo vt lumine suo velut faces quædam, cælum empyreum illustrata sint. Ait hoc sacra Scriptura, cum de Electis loquitur: *Fulgebunt iusti sicut sol in regno Patris mei*, loco prius citato è Sapiente, *fulgebunt iusti, & tanquam scintilla in arundine discurrent*. Ecquod illud gaudium erit, tot soles vno in loco collectos intueri? si enim vel vnicus sol, tanto interuallo à terra remotus, & nunquam quiescens, tantopere homines recreet, orbemque vniuersum gaudio afficiat, dum splendorem emittit; quantum Deus bone gaudium erit, mille nos & decies milenos soles oculis vicinos, semperque loco fixos intueri.

Matth. 13.
Sap. 3.

Sunt & alia Scripturæ loca, quibus hoc confirmem, vt ille Daniclis. *Qui autem docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti, & qui ad iustitiam eruduerint multos, quasi stelle in perpetuas æternitates*. item ille Ioannis Chrysostomi, *Vnumquemque Sanctorum plusquam radios solis viderimus resurgentem ex illa gloria, cuius candorem & coruscationes oculus humanus non potest aspiere*. Et merito: nam supernaturalis illa claritas ab animæ gloria originem sumet, quæ in corpus ipsum etiam redundabit, adeo vt ipsum lueidum, splendendum & rutilans redditura sit. Conscendite mecum montem Thaborinum & rei huius euidentis videbitis periculum. Christo enim, in solemnibus transfigurationis suæ die, vt aliquod huiusce felicitatis specimen daret, gloriam hanc, quæ non sine miraculo hactenus in anima delituerat, non nihil exferente, eadem quamprimum in corpus redundauit; adeo vt illa carnem eius, pellem & totum corpus superficiem inuadente, *resplenderet factus eius sicut sol, & vestimenta eius facta sint alba sicut nix*. Tanta scilicet corporum gloriosorum claritas futura est; à communicatione gloriæ, quæ in anima latitat, proueniens, vt quidam dicere non sint veriti, corporis gloriosi splendore; si de cælis in terram descenderet, solem & stellas offuscandas; lumenque amissuras.

Dan. 12.

Hom. 6. in
epi. ad Hebr.Vnde claritas hæc ori-
natur.

Matth. 17.

An non enim, o gloriosa corpora, verèque beata omnique perfectione & felicitate donata, summæ dignitatis est, amplissimum hoc privilegium, & prærogatiuas illas singulares habere? ecquæ enim sufficiat oratio, o corpora immortalia, ad beatitudinem vestram celebrandam? vos namque, qui instar terræ fuliginis eratis horridi, spissi quoque & opaci, instar solis stellarumque collucebitis; vos, quos hic graues, tardos, ponderosos, mouerique difficiles videmus; tanta celeritate pollebitis, vt Angelos superaturi sitis, velociores cernis, & agente nimbos æuro celeriores: vt quos natura crassos, densos, materiaque obstitos fluxit, ita vt minimus paries cursum vestrum impediatur. ita

subi-

subtiles eritis, ut omnia penetraturi, nullumque vobis impedimentum paries aut arma ferrea datura sint. Quid amplius? Vos, inquam, qui interea dum hic in mundo nobiscum ageritis, passionibus, morbis, malis, calamitatibus, aerumais obnoxij eratis; ab omni prorsus, patiendi potentia exempti eritis, ac penitus impassibiles. An non, inquam, hæc ingens gloria est, & ingens fœlicitas? Quid si dixerò propter gloriosa hæc dotes corporum, Beatos mentibus illis æternis, id est, Angelis, quid amplius habituros? quod egregia quadam è libro Genesios figura declarabo; Joseph Patriarcha fratribus suis commune epulum parauit, sed Beniamino fracti vterino quinque panes amplius apposuit. Epulum hoc figura fuit beatitudinis, quam Christus nobis in Paradiso præparauit. Ego, inquit, *dispono vobis, sicut disposui mihi Pater regnum, ut edatis & bibatis super mensam meam in regno meo.* Mensæ huic affidebunt fratres IESUS CHRISTI, qui verus Joseph est, Angeli, inquam, & homines; Angeli quidem, quod eundem cum Christo Patrem habeant, homines vero, quod eundem patrem habeant Deum, & eandem matrem, naturam humanam: fratribus igitur vterinis quinque fercula apponet, quæ cæteris, id est, Angelis, denegabit, gloriam inquam, corporum, & quinque sensuum delectamenta, qui è Christo in quantum homo est, incredibile gaudium percipient.

Simile. Hoc scilicet est, Christiani, quod nos in malorum tolerantia consolari & animare debet, hoc spem nostram fouere, quando nimirum ob oculos ponimus, massas illas carneas, quæ modo ita abiectæ & viles videntur, aliquando ad tantam gloriam sublimandas. Arbores interea, dum nix terram circumquaque cooperit, aridæ & exsuccæ videntur; omnemque virorem amisisse; verum dum vere nouo ridet ager, nouam faciem assumunt, gemmas, flores, foliaque emittunt, & virorem nouum acquirunt. Idem omnino de corporibus nostris dicendū est: quamdiu enim vitæ huius bruma durat; pallida, lurida, exsanguis, & exsucca videntur; at ubi alterius vitæ ver accedet, nouus quoque splendor & dignitas accedit, omnia ride-

bunt & efflorescent. Hoc igitur vobis proponite, Christiani, ac gloriosam Beatorem sortem semper ob oculos gerite, recordamini nouissima vestra, & in æternum non peccabitis.

Fieri enim non potest, Domine, ut te aliquis offendant, qui beatam hanc sortem semper præ oculis habet. Quis enim adeo sceleratus & nefandus reperitur, qui ob leuem aliquam gloriolam, voluptatulam, delicias friuolas & inanes, corpus suum tam egregijs dotibus priuet, corpus, inquam, quod sole aliquando splendidius, ventis velocius, spiribus subtilius, impassibile, quales Angeli sunt, futurum est. Fierine queat, ut ob nefarium aliquem actum quis ratione præditus, hæc omnia velit amittere? Primus hominum ac præuicatorum Adam merito reprehensus fuit, quod ob leue linguæ delectamentum, omnia priuilegia & gratias, quibus omnis eius posteritas propter iustitiam originalem frueretur & bearetur, amiserit. At magis ille culpari dignus, qui ob similem actum sese priuaret iis, quæ coelestis gloria Beatis elargitur. Quis enim peccet, has corporum dotes animo voluens? quis non aduersus omnes Satanæ impugnationes, & impetus viriliter sese gerat, cum sibi ob oculos ponit, eadem ad tantam aliquando gloriam euehenda, itaque commutanda; ut loco putredinis, non nisi Sol; loco cinerum, gemmæ; loco ægritudinum, sanitas; loco finiti temporis, æternitas; loco tenebrarum, lumen & splendox; loco passionum & grauaminum, impassibilitas; loco calamitarum & aerumnarum, fœlicitas & gloria, veraque beatitudo habenda sit, ad quam nos Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus deducere dignentur.

AMEN.

